

Sd är inga högerpopulister

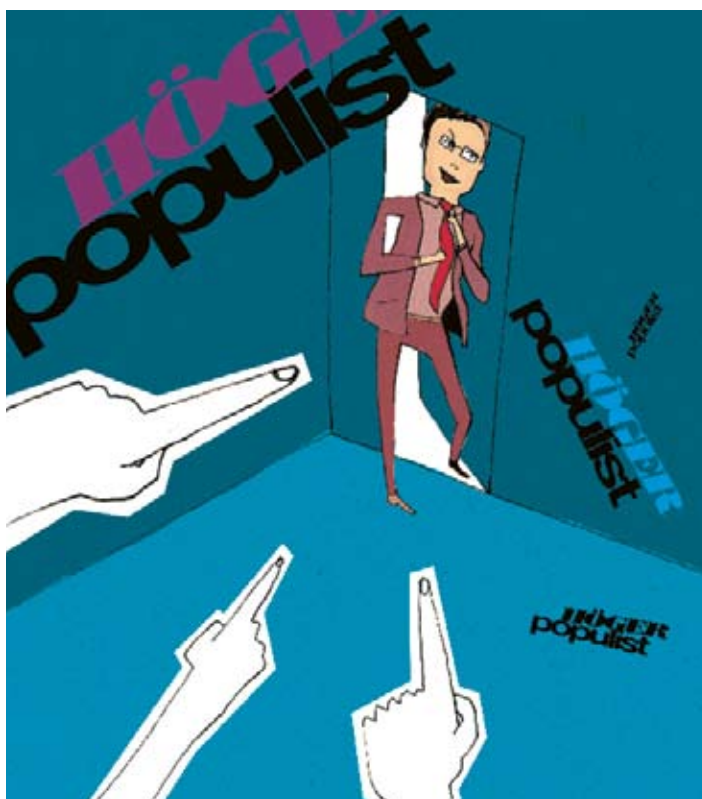
Sverigedemokraternas valframgångar har skapat förvirring inom arbetarrörelsen. I grunden handlar det om en felanalys om vad partiet egentligen är. Sverigedemokraterna påstås vara ”löntagarfientligt” och jämförs med högerpopulistiska partier i Europa. En förenkling som har resulterat i att Sverigedemokraterna har kunnat justera sin politik inför valet 2010. Allt för att göra större inbrytningar bland arbetarväljarna.

Efter valet 2006 har Sverigedemokraternas arbetsmarknadspolitik utsatts för kritik. En del av socialdemokratiens nya strategi mot Sverigedemokraterna är att beskriva partiet som ”löntagarfientligt”. Sverigedemokraternas idé om att skrota både LAS och MBL har ansetts vara tillräckligt tydliga tecken på att Sverigedemokraterna är ett högerparti.

Eftersom Sverigedemokraterna anses vara främlingsfientliga blir benämningen ”högerpopulistisk” ett lättillgängligt epitet. Många aktörer inom arbetarrörelsen tycks tro att Sverigedemokraterna är en svensk motsvarighet till de högerpopulistiska partierna i Norge och Danmark. Det är en förenklad beskrivning.

DEN NORDISKA högerpopulismen hade från början ingen kritik av vare sig mångkultur eller flyktingmottagande i sin propaganda. Kärnbudskapet var ett missnöje rörande skatter, statliga monopol och fackligt inflytande.

Svenska motsvarigheter till de högerpopulistiska partierna i Danmark och Norge har också existerat. Först var svenska Framstegspartiet, som splittrades nästan omgående. Lokala partier, ofta med ambitionen att bli rikstäckande, har det funnits gott om – framför allt i Skåne. Bland dessa återfinns Löntagarpartiet, Centrumdemokraterna och Skånepartiet – partier som har haft skattemissnöjet som kärnbudskap.

MATTIAS ROLUND

PARTIETS EXISTENSBERÄTTIGANDE HAR ALDRIG BYGGT PÅ VARE SIG KRAFTIGT SÄNKTA SKATTER ELLER EN UPPLUCKRAD ARBETS RÄTT.

De enda högerpopulistiska partierna som har haft inslag av främlingsfientlighet i sin propaganda från starten är också de två partier som har lyckats bäst. På det kommunala planet är det Sjöbopartiet. Det högerpopulistiska parti som har nått störst framgångar är Ny Demokrati. Partiet föll dock samman när det tog sig in i riksdagen.

SVERIGEDEMOKRATERNA är däremot inte sprunget ur skattemissnöjeströrelsen. Sverigedemokraternas förlaga, kampanjen Bevara Sverige Svenskt, försökte sig förvisso på ett samarbete med Framstegspartiets Stockholmsfalang. Den misslyckade partibildningen, Sverigepartiet, sprack nästan direkt och när Sverigedemokraterna bildades 1988 såg de bittert på hö-

gerpopulisterna. Ny Demokratis valframgångar tre år senare hade Sverigedemokraterna inte mycket till övers för. I partiets tidning skrev man att ”Ny demokrati inte kan erbjuda mycket annat än löften om guld och gröna skogar.” – SD-bulletin september 1991.

Sverigedemokraternas inställning till högerpopulismen kom senare att förändras. Många av de i dag tongivande sverigedemokraterna har nämligen ett förflutet i högerpopulistiska partier, vilket har satt sin prägel på Sverigedemokraternas utveckling.

Inför valet till regionfullmäktige i Skåne 2002 inledde Sverigedemokraterna ett samarbete med den högerpopulistiska valalliansen Skånes väl. Flera av de partier som ingick i alliansen

har senare gått upp i Sverigedemokraterna. Samtidigt har flera kvarlevande högerpopulistiska partier i Skåne marginaliserats. Skånepartiet åkte ur kommunfullmäktige i Malmö i förra valet, där de varit representerade sedan 1985. Centrumdemokraterna förlorade även de sitt sista mandat i Svalöv. Sverigedemokraterna har med andra ord etablerat sig i Skåne – på högerpopulisternas bekostnad.

NU SKA Sverigedemokraterna växa i resten av landet. Där finns inga högerpopulister att konkurrera ut. Sverigedemokraterna måste göra rejäla inbrytningar bland andra väljargrupper. Då handlar det om att anpassa sig efter väljarunderlaget och där har Sverigedemokraterna en helt annan utgångspunkt än de högerpopulistiska partierna. Partiets existensberättigande har aldrig byggt på vare sig kraftigt sänkta skatter eller en uppluckrad arbetsrätt. Sverigedemokraternas politik handlar egentligen bara om en sak: Att avveckla det mångkulturella samhället.

När socialdemokraterna presenterade sin strategi mot Sverigedemokraterna beskyllde de partiet för att vara ”löntagarfientliga”. En bättre väckarklocka kunde inte Sverigedemokraterna få. Bara någon vecka efter socialdemokraternas utspel publicerades ett pressmeddelande på Sverigedemokraternas hemsida med rubriken ”Oro för lönedumpning får Sverigedemokraterna att se över sin arbetsmarknadspolitik”. I uttalandet säger partiledaren Jimmie Åkesson att det är den omtalade Vaxholmskonflikten som har fått partiet att se över sin arbetsmarknadspolitik.

Stora delar av socialdemokratiens nya strategi riskerar med andra ord att bli verkningslös. Sverigedemokraterna har nämligen ett större svängrum än högerpopulisterna.

Alexander Bengtsson